

**RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.**

**A R R E S T**

**nr. 95.634 van 21 mei 2001  
in de zaak A. 100.041/IX-2708.**

In zake : Francis VAN WINCKEL,  
die woonplaats kiest bij  
advocaat F. KENIS,  
kantoor houdende te BRUSSEL,  
Sint-Michielslaan 55, bus 10

tegen :

1. het Selectiebureau van de Federale Overheid (SELOR),
2. de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de minister van Financiën.

-----  
**DE Wnd. VOORZITTER VAN DE IXe KAMER,**

Gezien het verzoekschrift dat Francis VAN WINCKEL op 2 februari 2001 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 4 december 2000 van Selor "waarbij hij niet geslaagd wordt verklaard in het vergelijkend overgangsexamen voor de graad van inspecteur bij een fiscaal bestuur voor de administratie van de BTW, registratie en domeinen van het Ministerie van Financiën";

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekende partij de vernietiging vordert van dezelfde beslissing;

Gezien de nota's van de verwerende partijen;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste auditeur M. LEFEVER;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 5 april 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 7 mei 2001;

Gehoord het verslag van staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat F. KENIS, die verschijnt voor verzoeker, van adviseur-generaal J. MOMMENS, die verschijnt voor de eerste verwerende partij, en van inspecteur J. DE VLEESCHOUWER, die verschijnt voor de tweede verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur M. LEFEVER;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Nadat wegens overmacht een einde is gesteld aan het contract dat verzoeker, landbouwingenieur, met de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking had gesloten voor een tewerkstelling in Ruanda, wordt verzoeker vanaf 1 september 1995 in het kader van de wet van 26 maart 1968 waarbij de aanwerving in openbare dienst wordt vergemakkelijkt van personen die bij de technische coöperatie met de ontwikkelingslanden hebben gepresteerd, door het ministerie van Financiën aangeworven als adjunct-verificateur bij de administratie van de BTW, registratie en domeinen.

In de loop van de volgende jaren behaalt verzoeker de verschillende brevetten die vereist worden voor de overgang naar niveau 1.

1.2. Verzoeker schrijft zich in voor het vergelijkend overgangsexamen naar de graad van inspecteur bij een fiscaal bestuur voor de administratie van de BTW, registratie en domeinen, dat met een dienstnota van 10 mei 2000 wordt aangekondigd.

Blijkens het examenreglement BNF00117 bestaat het programma uit een mondeling examen van ongeveer 20 minuten en behelst het "een onderhoud uitgaande van een praktijkgeval over een aangelegenheid die verband houdt met de functie" waarbij "de kandidaat over ongeveer 20 minuten (beschikt) om zich schriftelijk voor te bereiden". Om te slagen moet 60 punten op 100 behaald worden.

1.3. Het examen heeft plaats op 28 november 2000. Blijkens het 30 november 2000 gedagtekend proces-verbaal van de examencommissie hebben zich vijf kandidaten aangeboden, zijn er vier kandidaten geslaagd (zij behalen respectievelijk 72/100, 68/100, en twee keer 65/100) en is verzoeker met 55/100 niet geslaagd.

In het administratief dossier legt de verwerende partij, naast het proces-verbaal van het examen waarin alleen de punten van de examinandi zijn vermeld, onder meer volgende documenten neer : een uiteenzetting van het "praktijkgeval" waarover de kandidaten gedurende 20 minuten een schriftelijke voorbereiding konden redigeren -hoofding : "Overname van een kantoor"-, twee door de leden van de examencommissie ondertekende puntenlijsten en een "notulering mondelinge proef" waarin het verloop van het examen van verzoeker wordt weergegeven met een uiteenzetting over "de besproken thema's" en de "motivatie van de beslissing van de examencommissie".

1.4. Bij brief van 4 december 2000 wordt aan verzoeker medegedeeld dat er minimum 60 punten op 100

moesten behaald worden, dat hij 55 punten op 100 heeft behaald en dat hij derhalve niet geslaagd is. Volgens het door de verwerende partij voorgelegde modelformulier is hij ook in kennis gesteld van de mogelijkheid om bij de Raad van State in beroep te komen.

1.5. Op 17 januari 2001 vraagt verzoeker aan Selor om zijn examendossier te kunnen inzien teneinde de reden van zijn mislukking te kunnen vernemen.

Bij brief van 29 januari 2001 deelt Selor aan verzoeker de motivering mee die de examencommissie aan de quoterings van verzoeker heeft gegeven. Het is de overname van de motivering neergeschreven op het document "notulering mondelinge proef" waarvan sprake in sub 1.3.

2. Overwegende dat de tweede verwerende partij terecht vraagt om buiten de zaak gesteld te worden aangezien de bestreden beslissing niet van haar uitgaat;

3. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

4.1. Overwegende dat verzoeker in het eerste middel de schending aanvoert van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen doordat hij niet geslaagd is verklaard in een vergelijkend examen voor de overgang naar de graad van inspecteur en doordat die beslissing enkel gemotiveerd wordt door een verwijzing naar de

punten en geen enkele uitleg bevat die refereert aan de inhoud van het examen dat hij heeft afgelegd; dat hij terzake de volgende toelichting verschaft : het examen waaraan hij heeft deelgenomen had geen betrekking op het beantwoorden van kennisvragen -het examen ging over enkele praktijkgevallen die zich zouden kunnen voordoen bij de organisatie van de dienst- en dus kunnen de punten alleen de behaalde uitslag niet verklaren; de examencommissie had moeten aangeven op grond van welke elementen zij van oordeel was "dat verzoeker niet de vereiste bekwaamheid kon aantonen voor de uitoefening van de functie"; dat is des te meer het geval nu hij de enige niet geslaagde kandidaat is;

4.2. Overwegende dat de eerste verwerende partij in haar nota met opmerkingen betoogt dat zij in haar brief van 29 januari 2001 de redenen heeft medegedeeld die de examencommissie tot haar beoordeling hebben gebracht;

4.3.1. Overwegende dat aangenomen wordt dat de kennis van de daadwerkelijke motieven van een besluit eraan in de weg staat dat een verzoeker zich nog op de schending van de formele motiveringswet beroept; dat immers iemand die kennis heeft van de motieven van een besluit er geen belang bij heeft om de miskennis van een zuiver vormvoorschrift dienaangaande vastgesteld te zien; dat, in dat licht bekeken, de opmerking van de verwerende partij de vraag oproept of op het ogenblik van het indienen van het verzoekschrift de inhoud van de brief van 29 januari 2001 van de eerste verwerende partij, waarin wordt uiteengezet waarom de examencommissie verzoeker 55 punten op 100 heeft toegekend, reeds gekend was;

4.3.2. Overwegende dat het verzoekschrift ingediend is op de zestigste dag na de kennisneming door verzoeker van zijn negatieve uitslag; dat dat verzoekschrift

ingediend is door een raadsman en dat er op geen enkele wijze ingegaan wordt op de in de brief van 29 januari 2001 vermelde gegevens; dat het niet duidelijk is wanneer de brief naar verzoeker is opgestuurd en dat het op dit ogenblik derhalve niet zeker is dat verzoeker tijdig kennis had van die inlichtingen opdat er bij de redactie van het verzoekschrift in het kader van een middel gesteund op de miskennis van de materiële motiveringsplicht zou kunnen naar verwezen worden; dat in de huidige stand van de rechtspleging het middel ontvankelijk is;

4.4.1. Overwegende dat de wet van 29 juli 1991 betreffende de formele motivering van de bestuurshandelingen het bestuur ertoe verplicht individuele besluiten formeel te motiveren en die motieven tesamen met het besluit zelf ter kennis van betrokkene te brengen; dat, anders gesteld, de adressaat van het besluit er mag van uitgaan dat de hem ter kennis gebrachte motieven ook de enige motieven zijn die het besluit dragen terwijl ook het wettigheidsonderzoek tot die motieven beperkt moet zijn;

Overwegende dat zulks evenwel niet betekent dat het bestuur er ook toe verplicht is de verantwoording van de motieven -het motief van het motief- in de beslissing zelf op te nemen; dat zulks een probleem is van materiële motivering, waarbij het bestuur moet kunnen aantonen dat het bij zijn besluitvorming rekening gehouden heeft met concrete gegevens die het formele motief terdege onderbouwen en die aldus de latere wettigheidstoetsing van dat motief mogelijk maken;

4.4.2. Overwegende dat het door verzoeker aangevoerde middel duidelijk toegespitst is op de schending van de wet van 29 juli 1991, dus op de vraag of de verwerende partij ermee kon volstaan in haar beslissing

en in de mededeling daarover aan verzoeker enkel te verwijzen naar de door hem behaalde punten; dat in de huidige stand van de zaak de Raad van State van oordeel is dat, vanuit formeel oogpunt, iemand die niet slaagt in een selectieproef bij het vernemen van het door hem behaalde aantal punten zijn situatie terdege kan inschatten zodat, in beginsel, de verwijzing naar die punten volstaat om zijn niet-slagen vanuit formeel oogpunt te onderbouwen; dat immers met die mededeling de teleurgestelde kandidaat de beoordeling van zijn prestatie door de examencommissie kan waarderen en dat hij op grond daarvan stappen kan ondernemen, zoals het aangaan van een gesprek met het bestuur over de beoordeling van zijn prestatie of het instellen van een beroep bij de Raad van State onder aanvoering van het middel dat het motief dat als grondslag van het besluit naar voren is geschoven, niet deugdelijk verantwoord is;

4.4.3. Overwegende in dit geval, dat aan verzoeker medegedeeld is dat hij niet geslaagd is in het examen omdat hij met 55 punten niet het vereiste minimum van 60 punten op 100 heeft behaald; dat die kennisgeving overeenstemt met wat de examencommissie heeft beslist zoals blijkt uit het proces-verbaal van 30 november 2000 en de daaraan ten grondslag liggende puntenlijsten die de examencommissie op 28 november 2000 heeft opgesteld; dat trouwens verzoeker, in de geest van de wet van 29 juli 1991, met zijn brief van 17 januari 2001 de aanzet heeft gegeven tot een gesprek met de verwerende partij, die hem daarop medegedeeld heeft welke redenen de examencommissie tot het puntentotaal van 55 op 100 hebben gebracht; dat de omstandigheid dat de verwerende partij, ingaande op een vraag van verzoeker, nadere uitleg heeft verstrekt over de motieven die de examencommissie tot haar puntentotaal hebben geleid, niet betekent dat die motieven in het besluit zelf verwoord hadden moeten worden; dat het middel niet ernstig is;

5.1. Overwegende dat verzoeker in het tweede middel de schending aanvoert van artikel 27 van het koninklijk besluit van 17 september 1969 betreffende de vergelijkende examens en examens georganiseerd voor de werving en de loopbaan van het rijkspersoneel, van de materiële motiveringsplicht en van het zorgvuldigheids- en niet-discriminatiebeginsel; dat hij in een eerste onderdeel van het middel betoogt dat hij tijdens het examen voor 3/4 van de tijd ondervraagd is over andere onderwerpen dan het -door de reglementering voorgeschreven en ook aangekondigde- praktijkgeval, meer bepaald over het Copernicusplan dat evenwel nooit als leerstof was aangewezen; dat hij in een tweede onderdeel van het middel betoogt dat er tijdens het examen vooral getoetst is naar zijn capaciteiten als manager en naar zijn beleidsvisie, maar dat die toetsing geen verband houdt met de functie waarvoor het examen was ingericht omdat een inspecteur niet noodzakelijk met een beleidsfunctie wordt bekleed en ook niet noodzakelijk de leiding over een kantoor of een groep personen moet nemen en dat de verwerende partij aldus niet de vereiste zorgvuldigheid heeft betoond; dat hij in dat verband nog stelt dat andere kandidaten over diverse aangelegenheden zijn ondervraagd waarbij beleidsvisies en managements-kwaliteiten veel minder aan bod kwamen, waaruit een discriminatoire behandeling kan blijken;

5.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar nota met opmerkingen verwijst naar artikel 27, § 1, van het koninklijk besluit van 17 september 1969 waaruit blijkt dat bij een vergelijkend overgangsexamen niet de kennis van een bepaalde materie wordt nagegaan maar wel hoe de kandidaten reageren op een praktijkgeval dat verband houdt met de functie; dat zij betoogt dat het aan de kandidaten voorgelegde praktijkgeval aan die reglementaire voorwaarde voldoet; dat zij ook stelt dat de syndicaal afgevaardigde die de examenzitting heeft gevolgd geen opmerkingen heeft gemaakt en dat uit niets

blijkt dat verzoeker bijna uitsluitend over het Copernicusplan zou ondervraagd zijn;

5.3.1. Overwegende dat artikel 27, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 17 september 1969 betreffende de vergelijkende examens en examens georganiseerd voor de werving en de loopbaan van het rijkspersoneel, gewijzigd bij koninklijk besluit van 30 mei 1995, bepaalt wat volgt :

"De vergelijkende examens voor overgang naar niveau 1 bestaat uit een onderhoud uitgaande van een praktijkgeval dat verband houdt met de functie."

5.3.2. Overwegende dat die bepaling de bevoegdheid van de examencommissie niet beperkt tot een ondervraging over de problemen die in het praktijkgeval aan de orde zijn gesteld, maar dat zij haar een zeer ruime bevoegdheid verleent om de inhoud van het onderhoud te bepalen, met het praktijkgeval als aanknopingspunt, dit wil zeggen als aanzet voor de discussie; dat verzoeker niet betwist dat het hem voorgelegde praktijkgeval, waarvan de opgave in het administratief dossier neergelegd is, aan de reglementaire vereiste van het verband met de functie voldoet;

Overwegende dat binnen het kader van de marginale toetsingsbevoegdheid waarover hij terzake beschikt, de Raad van State op dit ogenblik vóór alles vaststelt dat de examencommissie die verzoeker ondervraagd heeft bestond uit twee ambtenaren van het Vast Wervingssecretariaat en twee ambtenaren van het ministerie van Financiën, te weten voor de "sector BTW", directeur-generaal bij het hoofdbestuur F. PRICKEN en, voor de "sector registratie en domeinen" directeur F. PEETERS; dat van een aldus samengestelde commissie mag verwacht worden dat zij een concreet zicht heeft op "de functie" van inspecteur en dat zij derhalve het

onderhoud met de examinandi voert vanuit haar zeer concrete visie op de bekwaamheden die van een inspecteur bij de administratie van de BTW kunnen worden verwacht; dat het dan de vraag is of de argumentatie van verzoeker de kennelijk onredelijke opstelling van de examencommissie aantoont;

5.3.3. Overwegende dat de stelling van verzoeker, dat hij mogelijk niet in een leidende of een beleidsfunctie zal terechtkomen zodat de desbetreffende vragen buiten het examenkader liggen, niet relevant is; dat immers de vraag niet is of verzoeker met dergelijke opdracht zal belast worden, maar wel of iemand met de graad van inspecteur in een dergelijke situatie kan terechtkomen, hetgeen verzoeker niet ontkent; dat vervolgens uit het document "notulen mondelinge proef", dat in het administratief dossier neergelegd is, blijkt dat bij de aanvang van het onderhoud aan verzoeker gevraagd is om zijn eigen visie "op de 3 gestelde vragen" te geven en dat de examencommissie hem vervolgens bij vraag twee en drie nog een bijkomende vraag heeft gesteld terwijl pas nadien overgeschakeld is op vragen die inderdaad eerder op managementskwesties betrekking hebben; dat evenwel hiervoren is gesteld dat het niet uitgesloten is dat een inspecteur met dergelijke opdrachten te kampen krijgt zodat de commissie haar bevoegdheid niet te buiten ging door daarover met verzoeker van gedachten te wisselen, ook al kwamen daarbij gegevens aan bod die niet direct aan het voorgelegde praktijkgeval konden gekoppeld worden; dat de omstandigheid dat de examencommissie meer tijd zou besteed hebben aan de bespreking van die zogenaamde managementskwesties dan aan de bespreking van het praktijkgeval, de benaderingswijze van de examencommissie niet onregelmatig maakt;

5.3.4. Overwegende dat een examencommissie er ook niet toe gehouden is om in een mondeling onderhoud met

examinandi aan iedereen dezelfde vragen voor te leggen of gedurende ieder onderhoud evenveel tijd te besteden aan de verschillende aspecten die haar kunnen toelaten een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de geschiktheid van de examinandi voor de functie; dat het tweede middel niet ernstig is;

Overwegende dat geen van de aangevoerde middelen ernstig zijn,

### **B E S L U I T :**

#### **Artikel 1.**

De tweede verwerende partij wordt buiten de zaak gesteld.

#### **Artikel 2.**

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

### **Artikel 3.**

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op eenentwintig mei 2000 en een, door :

|        |                     |                       |
|--------|---------------------|-----------------------|
| de HH. | A. VANDENDRIESSCHE, | staatsraad,           |
|        |                     | wnd. kamervoorzitter, |
| Mevr.  | V. WAUTERS,         | griffier.             |

**De griffier,**

**De voorzitter,**

**V. WAUTERS.**

**A. VANDENDRIESSCHE.**